

V předkládané bakalářské práci 'Profesní strategie hráčů pokeru' se autor, Michal Kocián, jak už napovídá samotný název, zaměřil na světy hráčů karetní hry poker. Práce čítá celkem padesát tři stran a je rozdělna do pěti kapitol, kapitoly úvodní, závěru, bibliografie, příloh a slovníku terminologie pokerových hráčů. Jelikož jsem nezaznamenal, že by autor uváděl zdroj, ze kterého čerpal, považuji tento slovník za jeho původní dílo. Byť slovník není obsáhlý, zaslouží si zmínku a pochvalu. Naopak název kapitoly 'Moji informátoři', je nepatřičný a autorovi doporučuji se podobným formulacím napříště vyhnout. Předkládaný text splňuje formální nároky kladené na bakalářskou práci. Jelikož bakalářská práce Michala Kociána vznikala v rámci specializace vizuální antropologie, její neoddělitelnou součástí je audiovizuální dílo.

S tématem bakalářské práce 'Profesní strategie hráčů pokeru' se neseťkávám poprvé. Nejen, že jsem před lety opakovaně debatoval rozpracovaný text Michala Horáčka, který psal pro chystanou dizertační práci. Světům pokerových hráčů se autor předložené bakalářské práce věnoval již na kurzu Metodologický seminář, který vyučuji. Považuji za rozumné, že diplomant ve své bakalářské práci pokračoval ve výzkumu, který zahájil již v průběhu studia. Na samotném začátku projektu bakalářské práce tak již autor disponoval zkušeností se studovaným "terénem" a daty, které vytvořil dle zadaných úkolů v povinném kurzu.

Autor uvádí, že se snažil hráče pokeru nejen popsat, ale také "pochopit z jejich vlastního pohledu" (13). Domnívám se, že své úsilí zaměřil ne zcela správným směrem, což se projevuje v úrovni poznání, ke kterému ve své bakalářské práci dochází. Pokud je podstatou antropologického myšlení kritická dekonstrukce a imaginace, potom se diplomant uzavírá do pozice, která mu tento náročný, nicméně zásadní, analytický proces neumožňuje. Zásadní nástroj ke konstrukci antropologického poznání představuje unikátní a vysoce náročná metodologie térenního výzkumu založená na zúčastněném pozorování. Nespokojujeme se s rozhovory, ve kterých nám sociální aktéři nabídnou odpovědi na otázky, proč dělají to, co dělají a co je k tomu vede. Naopak se snažíme tyto jejich praktiky pozorovat v dění každodennosti.

Jinými slovy, člověk není racionální jednatel. Touhy a motivy jsou utvářeny symbolickou sítí, ve které artikuluje subjektivní pozice. To, co považujeme za vlastní důvody a touhy, je výsledkem vzájemných vztahů se symbolickým řádem. Pokud tedy lidé nemohou

rozumět svým touhám, motivacím či jednání, potom pouhé naslouchání informantům nestačí. Naopak je třeba tyto subjektivní pozice konfrontovat s realnými praktikami a za pomoci kritické analýzy rozkrývat ruptury, které tyto dvě roviny oddělují. A právě zde shledávám jednu ze slabých stránek předložené bakalářské práce. Přestože se autor pohybuje ve světech pokerových hráčů již déle a jistě se v něm výborně orientuje, nepodařilo se mu tyto světy zprostředkovat dostatečně přesvědčivým způsobem. Zatímco ve svém textu opakovaně zdůrazňuje význam etnografické metody zúčastněného pozorování, vlastní bakalářskou práci založil zejména na rozhovorech. Přepis rozhovorů prostý jakékoli analýzy dokonce tvoří nejdelší kapitolu v hlavní části textu. Příjemnou výjimku naopak představuje kapitola 'Popis konkrétní hry', ve které má čtenář aspoň na chvíli příležitost nasát atmosféru světa pokerových hráčů. Vtáhnout diváka do atmosféry za hracím stolem se autorovi ne zcela zdařilo ani v části filmové, která nese shodný metodologický nedostatek jako část textuální.

Autor si klade za cíl poznat důvody a motivace pokerových hráčů k samotné hře. Zde však naráží na absentující teoretickou analýzu, prostřednictvím které by měl příležitost promyslet poznání vytvořené v "terénu" a na výše zmíněný metodologický nedostatek. Přestože je cílem pochopit motivace hráčů, autor se nezamyslel nad konstrukcí subjektivity a rolí ideologie, ani nevyužil intelektuálních nástrojů, které nám nabízí psychoanalytická teorie.

Přestože mě diplomant předloženou bakalářskou prací nepřesvědčil, oceňuji úsilí, zápal a nadšení, které do tvorby investoval. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou tři.

Tomáš Ryška, Ph.D.